

Nesúvislá, „pretržitá“ história tvorby žien

História poézie žien nám neosvetlí iba ju samu. Vytvorí perspektívu, cez ktorú sa dá zaostriť na literárny proces danej doby, ba aj urobiť intenzívnejším vnímanie textu. Ak sa potom začítame — voľne vyberajúc — do niektorej z Novomeského, Beniakových či Szathmáry-Vlčkovej alebo i Manicovej básní, hmatateľne sa pred nami ukážu detaily inak ťažko sprítomniteľnej atmosféry — konverzácie medzi mužom a ženou, životného štýlu: pribudne tak svojské chápanie toho, čo „...Bachtin nazýva *bytovej žanr'*, teda *žáner každodenného života*. To znamená, ako ľudia komunikujú prostredníctvom súkromných listov, denníkov, oblečenia, make-upu, každodenných rituálov...“ (F. Deák²⁵). „Veľké“ dejiny literatúry obyčajne nezachytávajú odtienky polemík či prekvapivých pohybov medzi osobnosťami, ktoré neraz odmietli zaradenia, prisúdené im kritikou. K čitateľom sa dostávajú najmä hotové zjednodušujúce rámce, hoci i optimálne zvolené.

Prialo by som si, aby poetky prelomu 30. a 40. rokov neostali iba v dočasnej pamäti súčasníkov. Viaceré básne, alebo aspoň jednotlivé verše H. Fiebigovej, S. Manicovej, M. Rázusovej-Martákovovej a ostatných nie sú len dokumentom „ženského“ oživenia dobovej situácie, sú literatúrou.